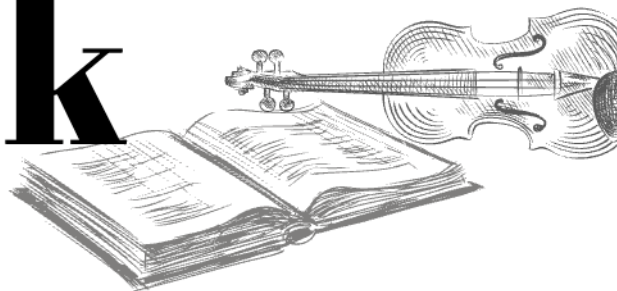

Luisterrijk

*filosofische
muziekbespiegelingen*

1 BRAND EN BEETHOVEN

Je gang door de muziekgeschiedenis valt niet te overhaasten, maar houdt gelijke tred met de ontwikkelingen in je leven. Uiteraard kun je jezelf actief aan nieuwe invloeden blootstellen. Dan maak je eens kennis met componisten die vrienden je hebben aangeraden, of ga je naar een willekeurig concert en laat je je verrassen. Maar of je door een muziekstuk wordt geraakt, daar heb je uiteindelijk maar weinig invloed op, al doe je nog zo je best om een aandachtige, ontvankelijke luisteraar te zijn. Voordat iemand de serene melancholie van de renaissance, het transcenderende karakter van Bach, de poëtische speelsheid van Mozart of het beukende oergevoel van Stravinsky volledig kan meevoelen en waarderen, moet voor hem of haar het juiste ogenblik zijn aangebroken.

Onlangs is er brand in mijn woning geweest, en hoewel ik die veilig heb kunnen ontvluchten, verkeerde ik enkele tientallen seconden in doodsangst: is het nog wel mogelijk om via het door-rookte trappenhuis buiten te komen? Daarna volgde een minutenlang wachten op de brandweer, vrezend dat ondertussen mijn boeken en antieke meubels, al het dierbare dat ik in de loop der jaren om me heen verzameld heb, in vlammen op zouden gaan. In die minuten heb ik ervaren dat angst – doodsangst, en angst om je spullen – uiteindelijk een kwestie van liefde is. Want toen de brand geblust was, overvielen me een dankbaarheid en vreugde even hevig als een moment tevoren mijn angst was geweest. Blijkbaar wist ik vlak na het brandincident intuïtief aan welke muziek ik mij het beste bloot kon stellen. Dus wendde ik me gretig tot Beethovens late strijkkwartetten, waarin emoties onderling in elkaar overvloeien en met elkaar verstrengeld raken. In verslagenheid klinkt tederheid door, verdriet blijkt boordevol verlangen, en sudderende

twijfel slaat een ogenblik later om in verbeten verzet: 'ik wil niet dood'. Zelf zwierf ik ondertussen van huis tot huis, omdat ik niet langer in de woning wilde zijn waar mijn dronken benedenbuurvrouw brand veroorzaakt had, en waaruit de penetrante geur van gesmolten plastic onmogelijk te verdrijven viel. Mijn ziel sidderde nog na, en de late Beethoven werd mijn trouwste compagnon. Een zwijgzame man van onderhuidse emoties, soms zeurderig, vaak snijdend. In zijn muziek vind ik de hoogst ontwikkelde, meest dubbelzinnige expressie van leed, waarin ook alle tegendelen aanwezig zijn. Want doodsangst is levenslust en omgekeerd, zo heb ik geleerd. «

**Of je door een
muziekstuk wordt
geraakt, daar heb je
weinig invloed op**

Ga naar **www.luister.nl** voor luistervoorbeelden van Beethovens late strijkkwartetten met uitleg van Myrthe.

Meer lezen van Myrthe Meester?

Kijk dan ook eens op www.myrthemeester.com